

Proto nemůže míti úspěchu ani tvrzení, obsažené v dovolacím spise strany žalující, že, není-li oprávněna žádati náhradu celé ceny stromů, měl žalobní nárok býti přiměřeně snížen, neměla však žalobní žádost býti úplně zamítnuta.

Čís. 381.

Odstup od zasnoubení opravňuje druhou stranu pouze k nároku na náhradu skutečné škody (§ 46 obč. zák.), nikoli též ušlého zisku.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1920, Rv I 614/19.)

Žalobkyně byla v létech 1915 až 1917 zaměstnána jako číšnice, při čemž vydělala měsíčně 80 až 90 K, na zpropitném pak měsíčně 70 až 100 K. V roce 1915 seznámila se se žalovaným, navázala s ním důvěrnou známost a zasnoubila se s ním. K opětovné žádosti žalovaného opustila místo číšnice a byla po té, zatím co žalovaný konal válečnou službu vojenskou, zaměstnána s přestávkami na různých místech. Koncem srpna 1918 musela se svého místa pro nemoc vzdáti, načež živila se posluhovááním. Ježto její příjmy po odchodu z hostince ku výživě nedostačovaly, byla nucena prodati veškeré šatstvo a prádlo a strávila kromě toho všechny úspory. Žalovaný, navrátil se po státním převratu domů, zprvu se žalobkyní styky obnovil, později však odepřel splniti slib manželský. Domáhá se tudíž žalobkyně náhrady 2.000 K za to, že musela prodati šatstvo a prádlo a konečně náhrady dalších 2.000 K za to, že k naléhání žalovaného opustila místo číšnice. Žalovaný se ku prvému roku nedostavil, načež byl vynesena rozsudek pro zmeškání, jímž žaloba zamítnuta. Ani odvolání ani dovolání žalobkyně neměla úspěchu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání z těchto

důvodů:

Dovolání, opírající se o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s., nelze uznati oprávněným. Žalobkyně žádá jménem škody, vzešlé jí ze zrušení slibu manželství, 4000 K, odůvodňujíc nárok ten tím, že následkem slibu toho vzdala se výhodného místa a že byla pak nucena z nouze prodati šat a prádlo. Uvádí tedy žalobkyně dvojí skutečnosti, ze kterých jí domnělá škoda vzešla, aniž by však přesně neb aspoň přibližně označila, v jaké výši onou a v jaké výši touto okolností jí byla škoda způsobena. Na škodu, vzešlou žalobkyni vzdáním se dosavadního místa, nebylo by v žádném případě lze vzíti zřetele, neboť zrušení slibu manželského opravňuje stranu druhou toliko k uplatňování nároku na náhradu skutečné škody (*damnum emergens*), kdežto vzdáním se místa pro žalobkyni škoda vůbec nevstala a bylo by lze nejvýše mluvit o ušlém zisku (*lucrum cessans*), na který ustanovení § 46 obč. zák. nároku neposkytuje. Nárok na náhradu škody, povstalé nutným prodejem šatu a prádla, bylo by ovšem lze podřaditi pojmu skutečné škody po rozumu § 46 obč. zák., leč v této příčině neposkytly přednes žalobkyně a zjištění nižších soudů podkladu, v jehož základě by jednak příčinná souvislost nároku toho se zrušením manžel-

ského slibu, jednak výše škody takto povstale třeba jen přibližně použitím § 273 c. ř. s. určeny býti mohly, ježto žalobkyně ani nenaznačila, co, kdy, kde a za jakou cenu prodala ani jak dalece tu kterou věc pod její pravou cenou prodati byla nucena. Nemohlo tudíž, třeba se i sáhlo k původnímu přednesu žalobkyně, v němž svoji domnělou škodu z nuceného prodeje šatu a prádla na 2.000 K specialisovala, ani v té příčině žalobě vyhověno býti, ježto za nedostatku ostatních okolností v žalobním přednesu, jež by oprávněnost nároku toho proti zmeškavšímu žalovanému podpíraly, neměly stolice nižší ani v nepopřené ději žalobním základu, by mohly uznati podle žádání žalobního.

Čís. 382.

Pokud kupitel, jemuž s fakturou na kupní cenu v korunách československých zaslána byla tuzemským prodátem složenka Vídeňské poštovní spořitelny, jest práv z toho, že nepostaral se o to, by placeno bylo u Pražské poštovní spořitelny.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1920, Rv II 302/19.)

Prostějovská firma B. koupila od jihlavské firmy S. zboží, jež bylo dle faktury ze dne 13. února 1919 dodáno a převzato. Faktura, znějící na peníz 4067 K 40 h obsahovala doložku: »netto bei Erhalt der Faktura, zahlbar in tschechoslovakischen Kronen beim Wiener Bank-Verein, Filiale Bünn«. K faktuře připojil prodátem složenku Vídeňské poštovní spořitelny, aniž by jí byl jakkoliv upravil. Kupitel složil pak dne 15. února 1919 Vídeňskou poštovní spořitelnou kupní cenu u Vídeňské bankovní jednoty filiálka Brno na účet prodátemův, kde je tato připsala na conto separato v německo-rakouských korunách. Prodátem domáhal se na kupiteli žalobou, by mu zaplatil kupní cenu v korunách československých. Soud první stolice žalobu zamítl. Důvody. Žalovaný zachoval se přesně dle příkazu žalobcova a nelze mu ničeho vytýkati (čl. 325 obch. zák.). Žalovaný nebyl povinen, ba ani oprávněn, označiti složenku červeným křížem, by peníze byly poukázány poštovní spořitelnou v Praze. I když bylo doložkou ve faktuře požadováno placení v korunách československých, nebyl požadavek ten odůvodněn, ježto československé koruny byly zavedeny teprve zákonem ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. a nebyly tudíž platidlem v době, kdy kupní cena byla splatnou. Ostatně žalovaný zachoval se přesně dle příkazu žalobcova, poukázal-li do Brna peníz ve měně, jež tehdy v našem státě jedině platila. Nepřipsal-li Vídeňský bankovní spolek odbočka Brno poukázány peníz na konto žalobcovo u této odbočky, přicházel tu v úvahu pouze poměr mezi žalobcem a zmíněnou odbočkou, čímž však není nijak dotčen žalovaný, jež nemá vlivu na peníz u banky složený, nemůže býti činěn zodpovědným za to, připsala-li banka peníz místo na běžný účet žalobcův na zvláštní účet v německo-rakouských korunách. O d v o l a c í s o u d žalobě vyhověl. Důvody: Odvolatelka spatřuje odvolací důvod nesprávného posouzení věci po stránce právní v tom, že soud první stolice bez ohledu na ustanovení faktury ze dne 13. února 1919 »Netto bei Erhalt der Faktura zahlbar in tschechoslovakischen Kronen beim Wiener-Bankverein, Filiale in Brünn« zaujal právní názor, že žalovaná